

Referat fra møte i strategisk råd for forum for Klima og miljø

Tid: 11. august 2021, kl. 10-12

Sted: Teams

Deltok:

Fylkeskommunedirektør **Tine Sundtoft**, Agder Fylkeskommune

Direktør Strategi og forretningsutvikling **Karen Landmark**, Greenstat

Viserektor for forskning og tverrfaglig satsinger **Hans Kjetil Lysgård**, UiA

Konserndirektør Fornyelse **Svein Are Folgerø**, Agder Energi

Forfall:

Kommunalsjef **Geir Skjæveland**, Arendal kommune

Administrerende direktør **Jill Akselsen** J.B. Ugland Eiendom

Fagdirektør **Thomas Christian Kiland-Langeland**, Statsforvalteren

Fra prosjektledelsen:

Sekretariatsleder **Rachel Berglund**, Agder fylkeskommune

Bakgrunn og agenda for møtet

Sekretariatsleder presenterte agendaen for møtet. Agendaen var slik:

SAK 05/21 Godkjenning av dagsorden

SAK 06/21 Godkjenning av referat fra forrige møte

SAK 07/21 Orienteringssaker samhandlingsstrukturen

SAK 08/21 Utforming av mandat for forum for klima og miljø

SAK 09/21 Eventuelt

05/21 Godkjenning av dagsorden

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
Strategisk råd for forum for klima og miljø	11.08.2021	21/00005

Rådsmedlemmene godkjenner dagsorden

Møtebehandling

Strategisk råd for forum for klima og miljø godkjenner dagsorden

06/21 Godkjenning av referat fra forrige møte

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
Strategisk råd for forum for klima og miljø	11.08.2021	21/00006

Rådsmedlemmene godkjenner referat fra forrige møte

Møtebehandling

Strategisk råd for forum for klima og miljø godkjenner referat fra forrige møte

07/21 Orienteringssaker

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
Strategisk råd for forum for klima og miljø	11.08.2021	21/00007

Rådsmedlemmene orienteres om tidsplan for samhandlingsstrukturen i høst.

Møtebehandling

Sekretariatet orienterte om aktiviteter i høst, og ba om innspill til tidsplan utviklet av sekretariatet med støttefunksjoner.

Rådsmedlemmene var enige i at tidsplanen er ryddig og fornuftig ift. hensikt. Rådsmedlemmene ønsker å møtes digitalt denne høsten, og ber sekretariatet undersøke muligheten for å utvikle en handlingsplan parallelt med arbeidet med å utforme mandat.

- Sekretariatsleder vil ta saken videre med sekretariatet.

08/21 Utforming av mandat for forum for klima og miljø

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
Strategisk råd for forum for klima og miljø	11.08.2021	21/00008

Sekretariatsleder igangsetter arbeidet med utforming av mandatet

Hva saken gjelder

Strategisk råd skal ila. høsten 2021 utforme et mandat som setter retning for arbeidet i forum for klima og miljø. Mandatet (1.0) skal formelt besluttes i kommunedirektørkollegiet og ordførerkollegiet 28-29. okt. 2021.

Møtebehandling

Sekretariatsleder la frem et forslag til utkast til mandat.

8.1 **Sentrale føringer.** Rådsmedlemmene er enige i at utgangspunktet for mandatet er gitt gjennom direkte føringer i 1) Planen for den regionale samhandlingsstruktur, 2) Regionplan Agder 2030 og 3) Handlingsprogrammet til regionplan Agder. Disse føringene gir en form- og innholdsmessig struktur til mandatet.

Videre er det enighet om at indirekte føringer fra regionalt, nasjonalt og internasjonalt hold (strategier, rapporter o.l.) skal kunne påvirke prioriteringer som nedfelles i mandatet der det er hensiktsmessig ift. det formål som man blir enige om.

8.2 Formål og hensikt:

- **Akselerasjon i det grønne skifte.** Rådsmedlemmene ønsker en spissing av formål i mandatet som setter søkelys på selve forumets rolle i oppnåelsen av de overordnede mål i regionplanen. Det foreslås at formålet skal dreie seg om å lykkes med en akselerasjon i det grønne skifte. Rådsmedlemmene anser akselerasjon som oppnåelig gjennom systematisk og strategisk arbeid med målkonflikter som hemmer beslutningstaking på sentrale klima- og miljøutfordringer knyttet til nye og eksisterende satsinger i regionen.

Hensikten med formålet er både en akselerasjon i klima- og miljøarbeidet og en styrket regional konkurransekraft for Agder tuftet på at vi våger å adressere målkonflikter på området mellom klima- og miljøhensyn og utvikling.

- **Natur og miljø.** Rådsmedlemmene ønsker et tydeligere fokus på natur og miljø i formålet enn det som p.t. er skissert i utkastet, og ber om mer presisjon på forhold som berører natur og miljø i Agder.

Sekretariatsleder går i dialog med fylkeskommunens analyseavdeling

8.3 Relevante mål og ansvarsområder:

- **Understøtte eksisterende satsinger.** Rådsmedlemmene er enige om at den viktigste funksjon til forum for klima og miljø er å understøtte allerede eksisterende satsinger og vedtak i regionen jf. handlingsprogrammet til Regionplan Agder 2030. Det skal ikke skapes helt nye prosjekter og satsinger, og det er ikke ønske om å konkurrere med andre arenaer som arbeider med klima og miljø.

I stedet skal forum for klima og miljø understøtte eksisterende satsinger og gå inn i konkrete prosjekter og case der utfallet kan ha direkte innvirkning på parametere knyttet til formålet.

- **Et verktøy for å løse målkonflikter.** Rådsmedlemmene gir uttrykk for at det kan være interessant å tenke forum for klima og miljø som et verktøy i å navigere målkonflikter i skjæringspunktet mellom hensiktsmessig nærings- og arealutvikling og bruk og CO2 reduksjon (infrastruktur, jordbruk, industri og transport).

Det er enighet om at Agder kan hente mye på å løse konkrete målkonflikter i enkeltprosjekter og case knyttet til handlingsplanen for Regionplan Agder 2030. Berøringsangst pekes på som en vedvarende utfordring i mange av disse utviklingsprosjektene.

- **Kartlegging og utvikling av parametere.** Tap av naturmangfold eller negativ påvirkning på viktig naturmangfold er en økende utfordring jf. arealutvikling og bruk. For å kunne vurdere et eventuelt ansvarsområde eller noen prioriterte satsinger ift. naturrestaurering og kompensasjon ved arealdisponering, ønsker rådet en presentasjon av nøkkeltall og utviklingstendenser på klima- og miljø på Agder kontra arealendringer. Presentasjonen skal også belyse utfordringer og behov fylkeskommunen har ift. samarbeid med kommunene på dette området, og videreutvikling av parametere og verktøy so kan svare opp utfordringene.

- Sekretariatet leverer dette ved neste rådsmøte.

- **Operasjonaliseringen av Electric Region Agder.** Rådet har diskutert muligheten for å jobbe videre med, eller understøtte, operasjonaliseringen av strategien Electric Region Agder. Dersom forum for næringsutvikling og

samarbeid om nye arbeidsplasser ønsker å jobbe med denne satsingen, vil det være interessant å diskutere hvordan de to forum kan jobbe tett for å løse ulike utfordringer knyttet til strategien.

8.4 Deltakelse og organisering:

- **Rådets rolle.** Rådsmedlemmene er opptatte av at fylkeskommunen tydeliggjør rollen til de strategiske råd. Rådsmedlemmene gir uttrykk for at det viktigste de kan bidra med er å skape en 'sense of urgency' politisk (ved å sette retning for forumet) som kan føre til at Agder tar noen posisjoner i det grønne skifte i Norge. De er også opptatt av at fokuset i mandatet ikke må ligge på rådet som utøver, men på et samlet Agder som utøver.

- **Arbeidsform.** Rådsmedlemmene er enige om at arbeidsformen til forumene blir avgjørende for å oppnå hensikten med forumet. Det er derfor nødvendig å jobbe videre med spørsmålet om *hvordan* man kan jobbe med målkonflikter for å akselerere i den grønne omstilling.

- **Demokratiets rolle.** Rådsmedlemmene ønsker å utfordre fylkeskommunens ansatte til å reflektere over politikken og demokratiets posisjon i samhandlingsstrukturen. Hva er det med måten demokratiet fungerer på i dag, som gjør at omstillingsarbeidet går for sakte?

8.5 Arbeidsform

- **Samarbeid med de øvrige forum.** Rådet ønsker at forum for klima og miljø arbeider tett med forum for næringsutvikling og samarbeid om nye arbeidsplasser.

- Sekretariatsleder tar dette med til diskusjon med de øvrige sekretariatsledere.

- **Åpne prosesser.** Rådsmedlemmene ønsker et forum som er preget av åpne og ærlige prosesser rundt verdikonflikter. Det er ikke et mål i seg selv å løse verdikonflikter, men snarere å navigere disse for å kunne bidra til beslutningstaking på andre arenaer.

8.6 Prioriterte problemstillinger

- **Naturmangfold.** Rådsmedlemmene er enige i at mandatets prioriterte problemstillinger i større grad må fange opp utfordringer knyttet til naturmangfold i regionen. Naturmangfold forstås her som synonymt med biologisk mangfold eller biodiversitet. Naturmangfold er summen av mangfoldet i naturen, dvs.

forskjellene innenfor en art, mellom alle artene og mellom økosystemene de lever i.

- **Klimatillpasning.** Klimatilpasning kan diskuteres som en mulig innfallsvinkel til noen prioriterte problemstillinger som forumet kan jobbe med.

8.7 Sekretariatsleder har hentet innspill fra øvrige rådsmedlemmer som ikke kunne delta i møtet.

-Arealnøytralitet. Flere av rådsmedlemmene peker på behovet for å kartlegge trussel- /utfordringsbildet for det biologiske mangfoldet på Agder og bidra til at kommunene utarbeider gode forvaltningsplaner for å svare opp utfordringene.

- IPBES første globale rapport fra 2019 bør legges til i de indirekte føringene. Av denne fremgår bl.a. at over 2000 arter er utryddingstruet i Norge, og hovedårsaken er arealendringer forårsaket av menneskelig påvirkning.

Sekretariatsleder tar alle punkter med til sekretariatet og ressursgruppen internt i fylkeskommunen.

09/21 Eventuelt

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
Strategisk råd for forum for klima og miljø	11.08.2021	21/00009

Rådsmedlemmene gir innspill

Møtebehandling

Ingen saker til eventuelt